



Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Општина Рума
Општинска управа
Одељење за финансије, привреду и пољопривреду
Број: 120-6/2023-IV-03-249
Дана: 20.07.2023. године
Главна 107
РУМА

Предмет: Упутство за припрему Одлуке о буџету општине Рума за 2024. годину са пројекцијама за 2025. и 2026. годину

**УПУТСТВО
ЗА ПРИПРЕМУ ОДЛУКЕ О БУЏЕТУ ОПШТИНЕ РУМА ЗА 2024. ГОДИНУ
СА ПРОЈЕКЦИЈАМА ЗА 2025. И 2026. ГОДИНУ**

Рума, јул 2023. године

ИСО 9001:2015 Систем менаџмента квалитетом

На основу члана 31. став 1. тачка 2. подтачка 1., члана 36. став 3. и члана 40. Закона о буџетском систему ("Службени гласник РС", број 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13-исправка, 108/13, 142/14, 68/15-др.закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19, 149/2020, 118/21, 138/2022 и 118/2021-др.закон), Упутства Министарства финансија за припрему Одлуке о буџету локалне власти за 2024. годину и Фискалне стратегије за 2024. годину са пројекцијама за 2025. и 2026. годину коју је донела Влада Републике Србије, Одељење за финансије, привреду и пољопривреду Општинске управе Општине Рума доноси

УПУТСТВО **за** **припрему Одлуке о буџету општине Рума за 2024. годину** **са пројекцијама за 2025. и 2026. годину**

Правни основ

Поступак припреме и доношења буџета локалне власти уређен је Законом о буџетском систему ("Сл. гласник РС", бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010 и 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013, 108/2013 и 142/2014, 68/2015 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 72/2019, 149/2020, 118/2021, 138/2022 и 118/2021-др.закон).

На основу члана 40. Закона о буџетском систему, локални орган управе надлежан за финансије издаје **Упутство за припрему нацрта буџета локалне власти** и доставља директним корисницима буџетских средстава.

Индиректни корисници средстава буџета локалне власти обавезни су да припреме предлоге финансијског плана на основу смерница које се односе на буџет локалне власти.

Министар финансија је донео Упутство за припрему одлуке о буџету локалне власти за 2024. годину и пројекцијама за 2025. и 2026. годину, које је објављено на сајту Министарства финансија и мејлом достављено општини Рума, на основу кога директни и индиректни корисници буџета локалне власти достављају предлог финансијског плана за 2024. годину са пројекцијама за 2025. и 2026. годину Одељењу за финансије, привреду и пољопривреду Општинске управе општине Рума.

Програмска структура буџета

Унапређење буџетског процеса кроз примену програмског буџетирања представља део реформе управљања јавним финансијама којим се ставља нагласак на утврђивање приоритета и оптимизацију потрошње у циљу подстицања привредног раста и ефикасног пружања квалитетних услуга јавне управе.

Циљеви програма и програмских активности и листа униформних индикатора за програмску структуру буџета, као и униформни програми и програмске активности јединица локалних самоуправа могу се наћи на сајту општине Рума (www.ruma.rs).

Опште напомене за припрему одлуке о буџету

Предлог финансијског плана за 2024. годину и наредне две фискалне године треба израдити на основу основних економских претпоставки, смерница и параметара датих у Упутству, **уз обавезу достављања и Извештаја о учинку програма за првих шест месеци текуће године (полугодишњи извештај).**

Корисници буџетских средстава су у обавези, да доставе предлоге финансијског плана, усвојен од надлежних органа, на основу система јединствене буџетске класификације са детаљним образложењем и описом расхода и издатака и са наведеним правним основом, као и изворе финансирања. Предлог се доставља у писаном облику, потписан од стране одговорног лица и оверен печатом.

Оснивање корисника буџетских средстава мора да има утемељење у закону или другом пропису, у супротном сматраће се да није доследно спроведена одредба члана 2. тач. 7) И 8) Закона о буџетском систему, којима је дефинисан појам директних и индиректних корисника буџетских средстава.

У вези увођења принципа **родно одговорног буџетирања**, Одељење за финансије, привреду и пољопривреду донело је План поступног увођења родно одговорног буџетирања 24.03.2023. године под бројем 120-6/2023-IV-03-87 којим је заокружен процес поступног увођења родно одговорног буџетирања за све буџетске кориснике на свим нивоима власти, а који се такође може наћи на сајту општине Рума.

У циљу информисања и појашњења грађанима о начину трошења и за које сврхе се троше буџетска средства локална власт израђује **грађански буџет**, где су на једноставан и разумљив начин приказане информације о буџетским приходима и примањима, расходима и издацима, изворима финансирања, буџетским корисницима и сл. и објављује га на интернет страници општине.

Имајући у виду обавезу корисника буџета да на основу праћења спровођења програма, у складу са Упутством за праћење и извештавање о учинку програма, израђују **годишњи извештај о учинку програма** (за последњу завршену фискалну годину), **односно извештај о учинку програма за првих шест месеци текуће фискалне године (полугодишњи извештај)** и достављају надлежном органу у роковима предвиђеним буџетским календаром неопходно је, да би се адекватно мерио учинак потрошње и добијале информације које се користе за унапређење ефективности и ефикасности јавне потрошње, да се приликом дефинисања показатеља тежи ка томе да они задовоље критеријум СМАРТ. Буџетски корисници дужни су да на својим интернет страницама објављују годишње финансијске извештаје и годишњи извештај о учинку програма, у складу са општим правилима о транспарентности.

У складу са чланом 28. Закона о буџетском систему образложење одлуке о буџету садржи, између осталог, програмске информације које чине описи програма, програмских активности и пројеката корисника буџетских средстава, циљеве који се желе постићи у средњорочном периоду, као и показатеље учинака за праћење постизања наведених циљева.

Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС”, број 103/15) измењена је **дефиниција наменских прихода**, тако да су према усвојеном решењу наменски јавни приходи и примања дефинисани као јавни приходи, односно примања чије је коришћење и намена утврђена уговором о донацији, кредиту, односно зајму, као и средства самодоприноса чија се намена утврђује одлуком јединице локалне самоуправе.

У поступку припреме и доношења буџета, треба планирати расходе за реализацију мера и активности утврђених посебним законима, у оквиру одређених програма, програмских активности, односно пројеката, с тим што се **исти могу извршавати само до висине апропријације утврђене одлуком о буџету, без обзира на то да ли су ови приходи остварени у већем или мањем обиму од планираног.**

Уколико се у току године остваре наведени приходи у обиму већем од планираног актом у буџету, **исти се могу користити и за извршавање других врста расхода**, с обзиром на то да представљају опште приходе буџета којима се финансира јавна потрошња и који немају претходно утврђену намену. Такође, планирање висине расхода за намене предвиђене

посебним прописима (чије одредбе нису стављени ван снаге) у поступку припреме и доношења буџета за наредну годину није условљено висином остварења тих прихода у текућој години.

У складу са чланом 27а Закона о буџетском систему извршни орган локалне власти је одговоран за спровођење фискалне политике и управљање јавном имовином, приходима и примањима и расходима и издацима. Законом су уређена правила и начин на који ће се спроводити ова одговорност, односно утврђени су општи принципи, процедуре и правила одговорног фискалног управљања којих се требају придржавати органи локалне власти (члан 27б Закона). С обзиром на то да су, у циљу што ефикаснијег спровођења фискалне политике, Законом утврђена и фискална правила за локалну власт, односно Законом је утврђено ограничење у погледу висине стварања фискалног дефицита (члан 27ж Закона), фискални дефицит локалне власти може настати само као резултат јавних инвестиција и **не може** бити већи од 10% њених прихода у тој години. Поред наведеног чланом 27ж Закона је прописано да наведени законски лимит може бити прекорачен само уколико јединица локалне самоуправе добије претходно одобрење Министарства финансија.

Захтев за добијање одобрења за прекорачење фискалног дефицита од 10% планираних текућих прихода се подноси Министарству најкасније до 1. септембра текуће године, за наредну буџетску годину, а изузетно захтев за прекорачење може се поднети након 1. септембра текуће године, а најкасније до 31. јануара наредне године, уколико је прекорачење фискалног дефицита резултат примљених трансферних средстава од другог нивоа власти након истека рока из члана 27ж става 5. Закона.

1. Основне економске претпоставке и смернице за припрему нацрта буџета општине Рума за 2024. годину и наредне две фискалне године

Макроекономска кретања у протеклом периоду под снажним су утицајем изласка из кризе изазване пандемијом и уласка у нову кризу услед конфликта у Украјини. Иако је у првој половини 2022. године остварен солидан раст БДП од скоро 4,0%, у овом периоду изостали су значајнији негативни ефекти геополитичких дешавања на динамику домаће привредне активности. Ескалација сукоба у Украјини и заостравање економских и политичких односа, праћени рекордним ценама енергената и последично смањеној глобалној трговини и спољној тражњи, почела је временом да се одражава и на домаћу економску активност. Већ током трећег квартала, раст привреде је успорио на 1,0%, да би у четвртном тромесечју економски раст износио свега 0,5% м.г. Успорена динамика инвестиција и растућа инфлација, уз повећану неизвесност и смањену спољну тражњу, као и слабија пољопривредна сезона, главни су фактори који су утицали на динамику економске активности током друге половине 2022. године. Ипак, и у таквим околностима остварен је раст БДП од 2,3% у 2022. години. Знатно бољи епидемиолошки услови и раст економске активности допринели су повећаној стопи партиципације радне снаге и јачању тржишта рада, уз истовремено повећање реалних зарада и запослености. Најзначајнији негативан утицај конфликта у Украјини на домаћа макроекономска кретања огледао се у расту инфлације и повећању дефицита текућег рачуна платног биланса. Раст инфлације додатно је убрзан услед повећања глобалних цена хране и енергената, тако да је у 2022. години раст потрошачких цена у просеку износио 11,9%.

Макроекономска кретања почетком 2023. године генерално су на нивоу пројектованих. Узимајући у обзир актуелне економске трендове Министарство финансија процењује да ће раст БДП у 2023. години износити 2,5%, док ће у 2024. години убрзати на 3,5%, што је непромењено у односу на претходна очекивања. Инфлација је у марту 2023. године међугодишње посматрано достигла врхунац и износила је 16,2%, тако да се од априла нашла на опадајућој путањи уз очекивани знатнији пад у другој половини текуће године. У смеру смиривања инфлаторних притисака деловаће досадашње заостравање монетарних услова, слабљење ефеката глобалних фактора који су водили расту цене енергената и хране, као и успоравање увозне инфлације. Повратак инфлације у границе циља очекује се средином 2024. године.

Основне макроекономске претпоставке за 2024. годину

	2023	2024
БДП, млрд РСД	8103,5	8773,6
Стопа номиналног раста БДП, %	14,3	8,3
Стопе реалног раста БДП, %	2,5	3,5
Потрошачке цене (годишњи просек), у %	12,5	4,9

Извор: Фискална стратегија за 2024. годину са пројекцијама за 2025. и 2026. годину

Циљеви фискалне политике су усмерени на одржавање фискалне стабилности и смањење учешћа јавног дуга у БДП. Средњорочни фискални оквир предвиђа постепено смањење дефицита опште државе на ниво од 1,5% БДП до 2026. године и пад учешћа јавног дуга испод 52% БДП. У 2024. години предвиђен је дефицит у износу од 2,2% БДП. Циљеви фискалне политике у наредном средњорочном периоду биће обезбеђење стабилне позиције јавних финансија и опадајућа путања јавног дуга. Опредељење је да се и поред високе неизвесности у погледу глобалних економских токова, фискална политика усмери на уравнотежење и стабилизацију јавних финансија. Средњорочни фискални оквир предвиђа умерено напуштањеекспанзивне фискалне политике која је била присутна током пандемије. Расположив фискални простор у 2024. години биће опредељен за повећање пензија и плата у јавном сектору, наставак реализације приоритетних капиталних инвестиција, као и наставак пореског растеређења привреде.

У складу са напред наведеним локална власт је у обавези да реално планира своје приходе буџета. Приликом планирања прихода у обавези смо да кренемо од остварења за три квартала у 2023. години и њихове процене за последњи квартал те године. То представља основ за примену горе наведених макроекономских параметара, односно основ за њихово увећање, при чему **укупан раст прихода не сме да буде већи од номиналног раста БДП (пројектован номинални раст у 2024. години од 8,3%)**. Изузетно, локална власт може планирати већи обим прихода, с тим што је у том случају **дужна да у образложењу одлуке о буџету наведе разлоге за такво поступање**, као и да образложи параметре (кретање запослености, просечне зараде, очекиване инвестиционе активности, промене у степену наплате пореза на имовину итд.) коришћене за пројекцију таквих прихода.

2. Планирана политика општине Рума за период 2024-2026. године

У периоду од 2024. до 2026. године општина Рума ће обављати изворне, поверене и пренесене надлежности у складу са Уставом Републике Србије и Законом о локалној самоуправи, као и другим законским и подзаконским актима којим се регулише ова област.

Сходно наведеном, активности општине Рума у 2024. и наредне две фискалне године биће усмерене на:

- Буџет и финансије - сагледавање комплетног стања нефинансијске имовине општине Рума како би се створила јасна и прецизна слика о јавној својини и ажурирала евиденција исте. Успоставиће се адекватан систем финансијског управљања и контроле трошења новчаних средстава у складу са Законом о буџетском систему, те ће се извршити сагледавање могућности уштеда по свим нивоима, како на нивоу Општине тако и у оквиру јавних предузећа и установа. Акценат ће бити стављен на још бољу наплату потраживања, како на нивоу Општине тако и у оквиру јавних предузећа и установа, са циљем повећања прихода односно ликвидности;
- Развој пољопривреде и села - општина Рума због својих природних карактеристика земљишта и климе има велики потенцијал у пољопривредном сектору. У наредном периоду радиће се на побољшању инфраструктуре у селима, очување села, поправке и одржавање атарских путева и каналске мреже и помоћ пољопривредницима;
- Развој и унапређење инфраструктуре - унапређење стања водоводне и канализационе мреже у свим насељима општине Рума (у складу са финансијским могућностима локалне самоуправе) и поправка путне мреже, осавремењивање и побољшање квалитета јавне

- расвете, повећање енергетске ефикасности ради остварења уштеда у потрошњи како топлотне тако и електричне енергије код свих потрошача;
- Здравствена заштита - ревитализација Дома здравља и сеоских амбуланти као и пружање превентивне здравствене заштите;
 - Социјална заштита - у веома тешкој економској и социјалној ситуацији, општина Рума ће посебно водити рачуна о најугроженијим социјалним категоријама, као што су особе са инвалидитетом, социјално угрожене породице, деца, пензионери и Роми;
 - Образовање, култура, информисање и верска питања - Општина ће финансирати законом прописане обавезе у вези функционисања предшколског васпитања, основног и средњег образовања као и обавезе из колективних уговора, али и обнову школских зграда и набавку наставних средстава. У области културе ће се наставити са улагањем у установе културе, планирање и реализацију културних манифестација, подстицаће се развој културног и уметничког стваралаштва као и предузимање мера на обезбеђивању заштите културних добара од значаја за општину Рума. У области информисања и верских заједница, општина Рума ће, као и до сада, поштовати законске одредбе о њиховом финансирању;
 - Заштита животне средине - успостављање мера заштите и очувања воде, ваздуха, земљишта, јавних зелених површина, решавање проблема паса луталица као и мере решавања проблема, буке, отпада, хемијског загађења земљишта те мере едукације и подизања еколошке свести наших суграђана;
 - Спорт и омладина - приоритет ће бити масовност бављења спортом свих узраста, а посебно деце и младих. Тежиће се укључивању што већег броја ученика у програме школског спорта. Као и до сада финансираће се и рад спортских организација у складу са законским одредбама;
 - Реформа Општинске управе - брза, флексибилна и ефикасна Општинска управа један је од основних предуслова привредног и друштвеног развоја општине Рума. Ефикасност Општинске управе је основни принцип којим ћемо се руководити у будућности. Од рада Општинске управе, јавних предузећа и установа зависи функционисање читаве општине и тај рад мора бити на највишем нивоу. Посебна пажња биће посвећена нивоу квалитета услуга према грађанима код свих јавних институција чији је оснивач Општина;
 - Развој привреде и економије - у наредном периоду настојаће се да се омогући повољна клима за инвестирање како би се подигао ниво приврене активности и повећао стандард и запосленост грађана, због тога треба унапредити рад локалне администрације у складу са потребама будућих инвеститора и завршити опремање индустријске зоне неопходном инфраструктуром.

Општина Рума ће обављати поверене и пренесене послове из области:

- државне управе,
- социјалне заштите,
- здравствене заштите,
- предшколског, основног и средњег образовања,
- екологије и очувања животне средине,
- рада инспекцијских служби и др.

Политика локалне власти биће усмерена на извршавање свих законских обавеза и задатака, обезбеђивање средстава за несметано функционисање Општинске управе и свих корисника буџетских средстава, ефикасније коришћење расположивих финансијских ресурса, а све у циљу задовољавања потреба грађана.

Средства за зараде запослених обезбедиће се у законом утврђеним оквирима, а средства за материјалне трошкове и текуће одржавање опреме и објеката у зависности од исказаних потреба и утврђених приоритета, водећи рачуна о интенцијама за смањење јавне потрошње.

Апропријације прихода и примања, расхода и издатака из извора финансирања 07-Трансфери од других нивоа власти, 08-Добровољни трансфери од физичких и правних лица о 09-Примања од продаје нефинансијске имовине могу се планирати у складу са реално очекиваним приливом средстава по тим основама.

Ненаменски трансфери планираће се у истом износу који је био опредељен Законом о буџету Републике Србије за 2023. годину ("Службени гласник РС", број 138/22).

Сви приходи и примања којима се финансирају надлежности локалне власти треба да буду уплаћени на рачуне прописане за уплату јавних прихода, чиме се поштује уставно начело бруто принципа (члан 92. Устава Републике Србије), а не на подрачуне корисника буџетских средстава.

Чланом 7. Закона о финансирању локалне самоуправе ("Службени гласник РС", број 62/06, 47/11, 93/12, 99/13, 125/14, 95/15, 83/16, 91/16, 104/16, 96/17, 89/18, 95/18, 86/19, 126/20 и 111/21-у даљем тексту: Закон) прописано је да начин и мерила за одређивање висине локалних комуналних такси и накнада утврђује скупштина јединице локалне самоуправе својом одлуком, у складу са законом, као и да се доноси након одржавања јавне расправе, а може се мењати највише једном годишње, и то у поступку утврђивања буџета за наредну годину.

Када је у питању подношење захтева за добијање сагласности за утврђивање локалне комуналне таксе за истицање фирме на пословном простору (фирмарина) у износу већем од оног који је прописан чланом 15а Закона о финансирању локалне самоуправе, јединице локалне самоуправе могу поднети захтев за добијање сагласности за утврђивање већег износа фирмарине све до окончања поступка утврђивања буџета за наредну годину, тј. до усвајања Одлуке о буџету за наредну годину од стране скупштине локалне власти. Такође, приликом утврђивања фирмарине јединице локалне самоуправе треба да се везују за правно лице, а не за пословни простор и то на годишњем нивоу. Наведено значи да независно од тога на колико је објекта истакнута фирма, укупна годишња фирмарина за одређено правно лице не може бити већа од максимума који је прописан чланом 15а за категорију којој то правно лице припада.

Највише износе локалне комуналне таксе, усклађене са годишњим индексом потрошачких цена, утврђује Влада, сагласно члану 15в став 4. Закона о финансирању локалне самоуправе и објављује у Службеном гласнику РС.

Локална комунална такса за држање моторних друмских и прикључних возила, осим пољопривредних возила и машина, мора бити усклађена са чланом 7. Закона о безбедности саобраћаја на путевима ("Службени гласник РС", број 41/09...41/18, 87/18, 23/19 и 128/20), односно са Правилником о подели моторних и прикључних возила и техничким условима за возила у саобраћају на путевима ("Службени гласник РС", бр. 40/12... 70/18, 95/18, 104/18, 93/19, 2/20 и 64/21) донетим на основу члана 7. став 2. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, тако да је потребно ускладити врсте возила са наведеним законом и правилником, а висину комуналне таксе за та возила утврдити у оквиру усклађених највиших износа ове локалне комуналне таксе, како би полицијске управе без проблема вршиле наплату овог локалног јавног прихода.

Имајући у виду да скупштина јединице локалне самоуправе утврђује стопе изворних прихода, као и начин и мерила за одређивање висине локалних такси и накнада, јединице локалне самоуправе су у обавези да приликом одређивања висине локалних комуналних такси, имају у виду члан 91. Устава Републике Србије, према коме се обавеза плаћања пореза и других дажбина заснива на економској моћи обвезника. У складу са тим, јединица локалне самоуправе је у обавези да определи висину локалних комуналних такси која неће угрозити нормално функционисање обвезника.

Такође, актом којим се утврђују локалне комуналне таксе не може се прописивати таксени основ, односно проширивати предмет таксене обавезе утврђене законом, с обзиром да би то за последицу имало неусклађеност одлуке са Уставом и законом.

3. Процене прихода и примања и расхода и издатака буџета општине Рума за 2024. годину и наредне две фискалне године

Основ политике планирања прихода и расхода мора бити у складу са реалним пројекцијама буџета општине за 2024. годину и у складу са Упутством Министрства финансија за припрему одлуке о буџету локалних власти за 2024. годину и пројекцијама за 2025. и 2026. годину.

При изради предлога финансијских планова за 2024. годину, корисници буџета треба да планирају расходе и издатке до нивоа утврђених овим Упутством, водећи рачуна при томе о донетим одлукама, уговореним обавезама и друго од стране Скупштине општине, односно надлежног органа општине Рума.

Ради сагледавања могућности буџета општине Рума за 2024. годину и наредне две године, даје се следећа пројекција прихода и примања:

ПРОЦЕНА БУЏЕТСКИХ ПРИХОДА И ПРИМАЊА ЗА 2023. ГОДИНУ И ПРОЈЕКЦИЈА ЗА 2024. ГОДИНУ И НАРЕДНЕ ДВЕ ГОДИНЕ

-у динарима

Класа	Опис	ПРОЦЕНА 2023. година	ПРОЈЕКЦИЈА		
			2024. година	2025. година	2026. година
71	Порези	2,100,000,000	2,260,000,000	2,500,000,000	2,700,000,000
73	Донације, помоћи и трансфери	520,000,000	545,000,000	560,000,000	570,000,000
74	Други приходи	225,000,000	240,000,000	260,000,000	280,000,000
77	Меморандумске ставке за рефундацију расхода	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000
81	Примања од продаје непокретности	150,000,000	150,000,000		
УКУПНО:		3,000,000,000	3,200,000,000	3,325,000,000	3,555,000,000

ПРОЦЕНА БУЏЕТСКИХ РАСХОДА И ИЗДАТАКА ЗА 2023. ГОДИНУ И ПРОЈЕКЦИЈА ЗА 2024. ГОДИНУ И НАРЕДНЕ ДВЕ ГОДИНЕ

-у динарима

Класа	Опис	ПРОЦЕНА 2023. година	ПРОЈЕКЦИЈА		
			2024. година	2025. година	2026. година
41	Расходи за запослене	575,000,000	615,000,000	640,000,000	690,000,000
42	Коришћење роба и услуга	950,000,000	1,000,000,000	1.050,000,000	1,110,000,000
45	Субвенције	250,000,000	270,000,000	280,000,000	300,000,000
46	Донације, дотације и трансфери	220,000,000	240,000,000	250,000,000	270,000,000
47	Социјално осигурање и социјална заштита	200,000,000	210,000,000	220,000,000	240,000,000
48	Остали расходи	200,000,000	210,000,000	220,000,000	240,000,000
51	Основна средства	600,000,000	650,000,000	660,000,000	700,000,000
54	Природна имовина	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000
УКУПНО:		3,000,000,000	3,200,000,000	3,325,000,000	3,555,000,000

4. Обим средстава који може да садржи предлог финансијског плана директног корисника средстава буџета општине Рума за 2024. годину, са пројекцијама за 2025. и 2026. годину

Раздео	Опис	-у динарима		
		Средства из Буџета		
		2024	2025	2026
1	2	3	4	5
1	СКУПШТИНА ОПШТИНЕ	33,000,000	34,000,000	35,000,000
2	ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ	18,000,000	19,000,000	20,000,000
3	ОПШТИНСКО ВЕЋЕ	6,000,000	6,500,000	7,000,000
4	ОПШТИНСКО ПРАВОБРАНИЛАШТВО	4,500,000	5,000,000	5,500,000
5	ОПШТИНСКА УПРАВА - од чега је:	3,138,500,000	3,260,500,000	3,487,500,000
	ЈП за урбанистичко планирање, управљање путевима и изградњу Рума	100,000,000	110,000,000	120,000,000
	ЈП Комуналац Рума	80,000,000	90,000,000	100,000,000
	ЈП Водовод Рума	30,000,000	35,000,000	40,000,000
	Основно образовање и васпитање (463-трансфери)	120,000,000	130,000,000	140,000,000
	Средње образовање и васпитање (463-трансфери)	50,000,000	60,000,000	70,000,000
	Центар за социјални рад	80,000,000	85,000,000	90,000,000
	Црвени крст	15,000,000	16,000,000	17,000,000
	Дом здравља Рума	45,000,000	48,000,000	50,000,000
	УПВО Полетарац Рума	400,000,000+очекиван а трансферна средства	410,000,000+очекиван а трансферна средства	420,000,000+очекивана трансферна средства
	Културни центар "Брана Црнчевић" Рума	45,000,000	48,000,000	50,000,000
	Градска библиотека "Атанасије Стојковић" Рума	33,000,000	35,000,000	38,000,000
	Завичајни музеј Рума	30,000,000	32,000,000	35,000,000
	Установа Спортски центар Рума	80,000,000	85,000,000	90,000,000
	Месне заједнице (све укупно)	48,000,000	50,000,000	52,000,000
	ТООР	25,000,000	28,000,000	30,000,000
	Установа за пружање услуга социјалне заштите "Солидарност" Рума	75.000.000+очекивана трансферна средства	78.000.000+очекивана трансферна средства	80.000.000+очекивана трансферна средства
	УКУПНО:	3,200,000,000	3,325,000,000	3,555,000,000

Приликом планирања буџета, сви буџетски корисници су дужни да се придржавају начела рационалности и штедње. У оквиру ограничених средстава, буџетски корисници као приоритет треба да планирају законске и уговорене обавезе (плате, накнаде, закључене уговоре, преузете обавезе и сл.).

5. Смернице за припрему средњорочних планова корисника средстава буџета локалне власти

У овом упутству утврђују се смернице за планирање појединих категорија расхода и издатака као и ограничења расхода и издатака корисника буџетских средстава, који се морају реално планирати, у складу са законом, односно полазећи од њиховог извршења у овој години и планираних политика у наредном периоду.

Планирање масе средстава за плате запослених у 2024. години

1. Законско уређење плата

Плате запослених у јавном сектору уређене су Законом о систему плата запослених у јавном сектору („Службени гласник РС”, број 18/16, 108/16, 113/17, 95/18, 86/19, 157/20 и 123/21).

Плате запослених код корисника буџета локалне власти уређене су и у складу са Законом о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС”, бр. 62/06...113/17 - др.закон), Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима („Службени гласник РС”, бр. 44/08 - пречишћен текст, 2/12, 113/17-др.закон и 23/18, 95/18 - др.закон и 86/19 - др.закон, 157/20-др. закон и 123/21-др. закон).

Приликом обрачуна и исплате плата за запослене у предшколским установама и другим јавним службама (установе културе) примењује се Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама („Службени гласник РС”, бр. 44/01...157/20-др.закон, 19/21, 48/21 и 123/21-др.закон).

2. Законом уређена основица за обрачун плата

Приликом обрачуна и исплате плата запослених код корисника буџета локалне власти примењују се основице према закључцима Владе Републике Србије, до почетка примене одредаба Закона о систему плата запослених у јавном сектору.

3. Планирање масе средстава за плате у одлуци о буџету за 2024. годину

Средства за плате задржана су на нивоу средстава планираних Законом о буџету Републике Србије за 2023. годину, а евентуална корекција износа планираних средстава за плате извршиће се у току буџетске процедуре на основу ревидиране Фискалне стратегије, Закона о буџету Републике Србије за 2024. годину и процене потребних средстава за расходе за запослене за 2024. годину.

Средства за плате се планирају на бази броја запослених који раде, а не систематизованог броја запослених.

Уколико локална власт не планира у својим одлукама о буџету за 2024. годину и не извршава укупна средства за обрачун и исплату плата на начин како је наведено, министар надлежан за послове финансија може привремено обуставити пренос трансферних средстава из буџета Републике Србије, односно припадајућег дела пореза на зараде и пореза на добит правних лица, док се висина средстава за плате не усклади са наведеним ограничењем.

Министар надлежан за послове финансија ближе ће уредити начин и садржај извештавања о броју запослених на неодређено и одређено време у 2024. години.

Средства која су била планирана за новозапошљавање у 2024. години не могу се користити за повећање плата запослених који већ раде.

Као и у претходним годинама, и у буџетској 2024. години не треба планирати обрачун и исплату поклона у новцу, божићних, годишњих и других врста награда, бонуса и примања запослених ради побољшања материјалног положаја и побољшања услова рада предвиђених

ИСО 9001:2015 Систем менаџмента квалитетом

посебним и појединачним колективним уговорима, за директне и индиректне кориснике буџетских средстава локалне власти, као и друга примања из члана 120. став 1. тачка 4. Закона о раду ("Службени гласник РС", бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17-УС, 113/17 и 95/18-аутентично тумачење) осим јубиларних награда за запослене који су то право стекли у 2024. години и новчаних честитки за децу запослених.

Такође, у 2024. години не могу се исплаћивати запосленима код директних и индиректних корисника буџетских средстава локалне власти, награде и бонуси који према међународним критеријумима представљају нестандартне, односно нетранспарентне облике награда и бонуса.

Остале економске класификације у оквиру групе 41 - Расходи за запослене, планирати крајње рестриктивно.

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗИ

Група конта 41 - Расходи за запослене

Локална власт је у обавези да у одлуци о буџету за 2024. годину, у делу буџета који садржи норме битне за извршење буџета, у посебној одредби искаже **број запослених на неодређено и одређено време, за које су у буџету локалне власти обезбеђена средства.**

Уколико се изменама или допунама Одлуке о буџету локалне власти мењају подаци достављени у Прилогу 1, неопходно је доставити измењене (допуњене) табеле са образложењем и документацијом која потврђује да је било неопходно извршити одређене промене у односу на усвојену Одлуку о буџету.

Табела 1. је табела са податком о броју запослених у 2023. години и планираним бројем запослених у 2024. години, по корисницима буџета локалне власти, на економским класификацијама 411 и 412, по изворима финансирања.

Табела Т1 се аутоматски попуњава подацима из табела Т1.1, Т1.2 и Т1.3 које је потребно попунити.

- Т1 – Укупан број запослених чије се плате финансирају из свих извора на економским класификацијама 411 и 412;
- Т1.1 - Број запослених чије се плате финансирају из извора 01 на економским класификацијама 411 и 412;
- Т1.2 – Број запослених чије се плате финансирају из извора 04 на економским класификацијама 411 и 412;
- Т1.3 – Број запослених чије се плате финансирају из извора 05-08 на економским класификацијама 411 и 412.

Табеле Т1.1, Т1.2 и Т1.3 попуњавају се тако што се попуњавају колоне "број запослених на неодређено време" и "број запослених на одређено време" по корисницима и то само у редовима са празним ћелијама. **Осенчене ћелије се не попуњавају.**

Указујемо да је **обавезно да образложење Одлуке о буџету садржи Табелу 2** (у Прилогу 1. Упутства), у којој је неопходно попунити, упоредо по корисницима буџета локалне власти, на економским класификацијама 411 и 412, по изворима, следеће:

- маса средства за плате исплаћена за период I-X у 2023. години и планирана пројекција за период XI-XII у 2023. години у складу са одредбама члана 44. Закона о буџету Републике Србије за 2023. годину
- планирана средства за плате за 2024. годину.

Приликом попуњавања **Табеле 2.** попуњавају се само колоне са масом средстава за плате по корисницима и изворима, тако што се уноси износ масе средстава само у редовима са празним ћелијама, а осенчене ћелије се не попуњавају. **Колоне са бројем запослених се аутоматски попуњавају подацима из табеле Т1.**

Табела 3. је табела са бројем запослених чије се плате исплаћују из буџета са осталих економских класификација.

Табела 4. представља приказ планираних и исплаћених средстава у 2023. години и планираних средстава у 2024. години на економској класификацији 416, као и пратећи број запослених по овом основу. Напомињемо да се у овој табели приказују планирана/исплаћена средства за јубиларне награде и/или по другом основу, при чему је потребно у табели нагласити који је основ у питању (награде и сл.).

Табела 5. односи се на преглед броја запослених и средства за плате у 2024. години по звањима и занимањима у органима јединица локалне власти, а у којој је потребно унети коефицијенте, додатке за минули рад, додатке за прековремени рад и приправност и број запослених у органима и организацијама локалне власти.

Табела 6. односи се на преглед исплаћених средстава на економским класификацијама 413-416 у 2023. години, као и планираним средствима у 2024. години.

Штампани формат табела Прилога 1-Преглед броја запослених и средстава за плате, треба имати печат и потпис одговорног лица као и број телефона.

Група конта 42 - Коришћење услуга и роба

У оквиру групе конта 42 потребно је реално планирати средства за куповину роба и услуга у 2024. години, водећи рачуна да се не угрози извршавање сталних трошкова-421.

Препорука је да буџетски корисници у буџетској процедури преиспитају и потребу смањења других накнада за рад, које нису обухваћене Законом (уговори о делу, привремено повремени послови и др).

Посебно је приликом планирања ове групе конта потребан крајње реалан приступ и са аспекта Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама ("Службени гласник РС", бр.119/12,68/15, 113/17, 91/19, 44/21, 130/21, 120/21-др.закон и 138/22).

Група конта 45 - Субвенције

У оквиру субвенција неопходно је преиспитати све програме по основу којих се додељују субвенције. Приликом планирања средстава за субвенције и њихових намена треба имати у виду све прописе који се тичу државне помоћи.

Група конта 48 - Остали расходи

Приликом планирања наведених расхода, треба имати у виду да се услед недовољног износа средстава на економској класификацији 483-Новчане казне и пенали по решењу судова, иста повећава смањењем осталих економских класификација, на којима је, због наведеног, неопходно прилагодити преузимање обавеза, како би се на тај начин спречило стварање доцњи.

Финансијска помоћ Европске уније (ИПА I и ИПА II)

Један од извора финансирања пројеката на локалном нивоу је и финансијска помоћ Европске уније, у оквиру спровођења помоћи према правилима инструмента претприступне помоћи (ИПА I и ИПА II) а у складу са Законом о потврђивању Оквирног споразума између Владе Републике Србије и Комисије европских заједница (ИПА I) ("Сл.гласнике РС - међународни уговори" број 124/07) и Закона о потврђивању Оквирног споразума између Републике Србије и Европске комисије о правилима за спровођење финансијске помоћи Европске уније Републици Србији у оквиру инструмента за претприступну помоћ (ИПА II) ("Службени гласник РС - међународни уговори" број: 19/14).

Директни корисници средстава буџета локалне власти, у случају када су крајњи корисници програма и пројекта, дужни су да обезбеде износ националног учешћа према правилима уговарања и набавки које дефинише Европска комисија за спровођење спољних акција (тзв. PRAG правила). Процедuru јавних набавки спроводи Тело за уговарање (Министарство финансија - Сектор за уговарање и финансирање програма из средстава ЕУ).

За сваки уговор у оквиру програма и пројекта предвиђа се национално учешће у следећим пропорцијама: у износу од најмање 10% од укупне вредности буџета који се односи на техничку помоћ - уговори о услугама; у износу од најмање 15% од укупне вредности буџета који се односи на инвестиције (инфраструктурни радови и набавка опреме) - уговори о набавци и уговори о радовима; у износу од 10% од укупне вредности уговора који се односе на "грант" шеме без обзира да ли се активности односе на институционалну изградњу или инвестиције.

Буџетски корисници одговорни су за правилно планирање, у складу са предвиђеном динамиком спровођења, износа расхода и/или издатака за финансирање учешћа Републике Србије у спровођењу финансијске помоћи ЕУ.

Буџетски корисници, који не испланирају довољан износ средстава за финансирање учешћа Републике Србије у спровођењу финансијске помоћи ЕУ, морају да изврше преусмеравање средстава са других својих апропријација и/или програма.

Средства планирана за финансирање учешћа Републике Србије у спровођењу финансијске помоћи ЕУ не могу се користити у друге сврхе.

Буџетски корисници расходе и/или издатке планирају у оквиру шифре пројекта и програма за које је предвиђено финансирање из извора 01 - општи приход буџета (за део којим се финансира национално учешће).

У складу са Оквирним споразумом Република Србија мора да обезбеди средства за надокнаду нерегуларно утрошених средства најмање 1% укупне планиране годишње реализације пројекта/секторског програма на економској класификацији 485 - Накнада штете за повреде или штету нанету од стране државних органа, у оквиру шифре програма или пројекта.

Приликом планирања средстава за национално учешће не треба у предлогу финансијских планова урачунавати трошкове ПДВ-а.

Буџетски корисници су одговорни и за планирање трошкова на извору 01 на име камата због кашњења у плаћању и пенала/казни које настају приликом спровођења програма и пројекта.

За уговоре о радовима, у случају да је потребно да се обезбеде средства на име трошкова за додатне и/или непредвиђене радове, неопходно је да буџетски корисници планирају већи износ националног учешћа на име трошкова за додатне или непредвиђене радове, у складу са процењеном вредношћу додатних односно непредвиђених радова.

Класа 5 - Издаци за нефинансијску имовину

У циљу ефикасног планирања, важно је да корисници расходе за текуће поправке и одржавање зграда, објеката и опреме (за молерске, зидарске радове, поправке електронске и електричне опреме, замена санитарија, радијатора и сличне послове), којима се чува употребна вредност зграда, објеката и опреме у стању које је било у тренутку изградње, односно реконструкције, којима се обезбеђује одржавање објеката на задовољавајућем нивоу употребљивости, који се изводе у циљу спречавања оштећења која настају употребом објеката или опреме и којима се не увећава њихова инвестициона вредност, планирају на апропријацији економске класификације 425-Текуће поправке и одржавање, док средства за капитално одржавање (значајни, дугорочни радови на реновирању и унапређењу постојећих објеката и опреме, адаптација, реконструкција, санација и др.), треба да планирају на контима класе 5.

Приликом планирања и реализације капиталних пројекта треба имати у виду период који је потребан за реализацију пројекта и динамику плаћања која прати исти, те сходно

наведеном размотрити могућност вишегодишњег финансирања, у циљу спречавања оптерећења буџета.

Потребно је приликом планирања капиталних пројеката приказати не само оне који ће бити започети и реализовани у 2024. години, већ и оне који су започети у претходним годинама а чија је реализација у току и при томе навести све релевантне податке (годину почетка финансирања, годину завршетка финансирања, укупну вредност пројекта, изворе финансирања, тј. приходе из буџета, трансфере од других нивоа власти итд.).

Капитални пројекти

Капитални пројекти су пројекти изградње и капиталног одржавања зграда и грађевинских објеката инфраструктуре од интереса за локалну самоуправу укључујући услуге пројектног планирања које је саставни део пројекта, обезбеђивање земљишта за изградњу, као и пројекти који подразумевају улагања у опрему, машине и другу нефинансијску имовину, а у функцији су јавног интереса.

Капитални пројекти планирају се и укључују у буџет у складу са одредбама Уредбе о управљању капиталним пројектима ("Службени гласник РС", бр. 51/19 и 139/22).

Информациони систем за праћење, контролу и извештавање о извршењу буџета јединица локалне самоуправе

Информациони систем за праћење, контролу и извештавање о извршењу буџета јединица локалних самоуправа који функционише у оквиру Управе за трезор, пружа увид у Одлуке о буџету јединица локалних самоуправа, увид о расположивим средствима по утврђеним апропријацијама као и контролу извршења до износа расположивих апропријација. Праћење, контрола и извештавање се врши по свим елементима буџетске класификације у складу са чланом 29. Закона о буџетском систему.

Евидентирањем расхода и издатака на основу података из платног промета Управе за трезор обезбеђује се дневно праћење усклађености коришћења средстава у односу на усвојене Одлуке о буџету, не ремети се надлежност локалних власти у извршавању буџета и онемогућава се реализација плаћања која нису у складу са расположивим износима на апропријацијама.

Функционалности система омогућавају извршавање следећих активности:

- Регистрацију корисника и администрацију корисничких налога;
- Учитавање шифарника буџетских класификација и шифарника платног промета;
- Учитавање приходних и расходних апропријација утврђених Одлуком о буџету, Изменама и допунама Одлуке о буџету јединице локалне самоуправе, као и актом о привременом финансирању;
- Учитавање промена над апропријацијама током буџетске године;
- Аутоматско преузимање података о прослеђеним и реализованим платним налозима из платног промета Управе за трезор;
- Контролу и одбијање платних налога који би довели до нарушавања расположивих износа на утврђеним апропријацијама;
- Преглед и сравњење непрепознатих уплата и исплата у систему;
- Преглед података о блокираним корисницима јединица локалних самоуправа по основу принудне наплате;
- Извештавање.

Јединице локалне самоуправе учитавањем структурираних фајлова достављају податке о утврђеним апропријацијама, променама апропријација у току буџетске године, повраћајима и прекњижавању погрешно евидентираних расхода и издатака, односно прихода и примања.

Извршавање платних трансакција се врши у складу са прописаном структуром позива на

ИСО 9001:2015 Систем менаџмента квалитетом

број задужења Правилника о изменама и допунама Правилника о начину и поступку обављања платног промета у оквиру консолидованог рачуна трезора ("Сл. Гласник РС", број: 91/2021).

Имајући у виду наведено, Министарство финансија указује свим локалним властима да је чланом 4. став 4. Закона о буџетском систему ("Сл. Гласник РС", бр.54/2009, 73/2010... и 149/2020), прописано да се приликом припреме и извршења буџета мора поштовати принцип тачности, тј. да приходи и расходи у буџету морају бити приказани у буџету у потпуности и што тачније како не би долазило до одступања између буџета као плана прихода и примања, односно расхода и издатака с једне стране и његове реализације са друге стране.

С тим у вези, Министарство финансија указује свим локалним властима да је чланом 6. став 2. Закона о буџетском систему прописана одговорност скупштине локалне власти за доношење буџета, док је чланом 7. став 2. истог закона прописана одговорност надлежног извршног органа локалне власти за извршење буџета локалне власти.

Сходно наведеном, јединице локалне самоуправе имају одговорност у погледу тачности података које уносе у ИСИБ, тј. да исти морају у свему одговарати усвојеној Одлуци о буџету, изменама и допунама Одлуке о буџету (ребалансу) и акту о привременом финансирању, као и обавезу да приликом извршења буџета у свему поступају у складу са важећим законским прописима.

6. Поступак и динамика припреме буџета општине Рума и предлога финансијских планова корисника средстава буџета

У складу са Упутством Министарства финансија и чланом 40. Закона о буџетском систему, локални орган управе надлежан за финансије доставља директним корисницима средстава буџета локалне власти упутство за припрему буџета локалне власти.

Буџетски корисници предлоге финансијских планова, са образложењем, у штампаном облику, са печатом и потписом функционера буџетског корисника, достављају Одељењу за финансије, привреду и пољопривреду најкасније **до 15. септембра 2023. године**.

Корекција параметара за припрему буџета извршиће се току буџетске процедуре на основу ревидиране Фискалне стратегије и евентуалних измена Закона о буџетском систему.

Локални орган управе надлежан за финансије треба да уради, а потом и достави Нацрт одлуке о буџету надлежном извршном органу **до 01. новембра** текуће буџетске године.

Извршни орган локалне самоуправе дужан је да утврди Предлог одлуке о буџету и да га локалној скупштини проследи најкасније **до 15. новембра**.

Скупштина локалне власти је у обавези да усвоји Одлуку о буџету **до 20. децембра**, како би локални орган управе надлежан за финансије исту доставио Министарству финансија до 25. децембра текуће буџетске године.

7. Начин на који ће се исказати родна анализа буџета локалне власти

У оквиру спровођења реформе јавних финансија започет је процес унапређења програмског модела буџета кроз увођење принципа родно одговорног буџетирања у буџетски процес.

Имајући у виду законске одредбе, увођење родно одговорног буџетирања примењиваће се на буџетске кориснике и програме сходно **Плану поступног увођења родно одговорног буџетирања број: 120-6/2023-IV-03-87 од 24.03.2022. године**, који је достављен свим буџетским корисницима по доношењу и објављен на сајту општине Рума.

Донетим Планом је заокружен процес увођења родно одговорног буџетирања тако да сви буџетски корисници треба да ураде родну анализу расхода и издатака за 2024. годину, тако што ће формулисати у оквиру програма и/или програмске активности најмање један циљ и одговарајуће индикаторе који адекватно мере допринос циља унапређењу равноправности између жена и мушкараца. То значи, да када се циљ односи на лица, грађане или запослене, експлицитно навођење чињенице да се циљ заправо односи на жене и мушкарце, грађане и грађанке, девојчице и дечаке и сл. У том случају индикатори треба да буду разложени по

ИСО 9001:2015 Систем менаџмента квалитетом

роду/полу, изражени апсолутним бројем или процентом који се односи на жене, грађанке, девојчице, односно на мушкарце, грађане, дечаке. Такође, ако се циљ не односи на лица, потребно је узети у обзир чињенице које се односе на удео мањинских група или неких занимања, области и сл. које су мање заступљене или запостављене.

Ради квалитетне припреме препоручљиво је поћи од прописа, стратешких и планских докумената и др. релевантних публикација.

8. Начин на који ће се исказати програмске информације

Предлоге финансијских планова буџетски корисници достављају на обрасцима који ће бити на сајту Општине Рума.

Сви коришћени обрасци и табеле¹ морају се доставити у штампаном облику, са потписом и печатом одговорног лица. Буџетски корисници који немају услова за попуњавање аутоматизованих образаца, могу попунити бланко обрасце (без падајућих менија и формула), који ће такође бити објављени на сајту општине.

Приликом попуњавања аутоматизованих табела треба водити рачуна о следећем:

- Омогућити "macros" на почетку рада како би се активирале позадинске процедуре за нормалан рад образаца. Уколико на почетку рада не омогућите макрое аутоматизовани обрасци неће радити. У "Sheet"-у Упутство објашњен је начин активације макроа.
- Прво што је потребно урадити јесте да се у Табели 1.-Програм из падајућег менија одабере програм који се реализује преко буџетског корисника, како би се касније подаци за програмске активности и пројекте аутоматски учитавали.
- Уколико у оквиру једног програма буџетски корисник реализује више програмских активности, потребно је да цео "Sheet" Табела 2.-Програмска активност ископира онолико пута колико има програмских активности.
- Како би се поједноставио приказ циљева и индикатора препоручује се буџетским корисницима да за сваку програмску активност/пројекат дефинишу по један циљ и један до највише три индикатора којим ће се мерити остваривање циља. У обрасцима се налазе падајуће листе циљева и индикатора који служе као помоћ буџетским корисницима приликом попуњавања, међутим буџетски корисници могу у сарадњи са надлежним директним корисником дефинисати и друге циљеве односно индикаторе.
- Приликом попуњавања финансијских планова у обрасцу се налазе празни редови испод сваке групе конта прихода и расхода која се отварају опцијом "Unhide" а непотребна скривају опцијом "Hide". Детаљно техничко упутство за попуњавање образаца је приложено уз обрасце на сајту.
- При уношењу износа наводе се само цели динарски износи, без износа пара.
- Не уносе се зарези, односно тачке за одвајање хиљада, с обзиром да су поља форматирана тако да се ови сепаратори аутоматски додељују по уношењу цифре.
- Приликом уношења цифара, треба користити број "0" (нула) са нумеричке тастатуре, а не слово "O"

Буџетски корисници имају на располагању обрасце на сајту који су саставни део овог Упутства.

8.1. Табела 1- Програм

- Овај образац попуњава директни буџетски корисник
- Након избора програма аутоматски ће се учитати шифра програма и сврха. Ова опција код бланко образаца није омогућена.
- У пољу "Основ" се уносе прописи којима се уређује надлежност буџетског корисника које се тичу конкретног програма.

¹ Обрасци и табеле које одређени буџетски корисник не користи за припрему предлога финансијског плана није у обавези да доставља у штампаном облику.

- У пољу "Опис" потребно је унети укратко послове односно надлежности које обавља директни буџетски корисник а односе се на изабрани програм, као и индиректне буџетске кориснике који преко својих програмских активности и пројеката доприносе реализацији програма.
- У пољу "Одговорно лице за спровођење програма" се уноси име и презиме руководиоца органа односно лица у чијој је надлежности изабрани програм.
- Циљеве, индикаторе, листу програмских активности/пројеката и изворе финансирања програма дефинише надлежни директни буџетски корисник, на основу достављених предлога програмских активности и пројеката од стране индиректних буџетских корисника.
- У пољу "Циљ" треба изабрати један од понуђених циљева и највише три индикатора из падајућег менија. Циљеви програмских активности и пројеката индиректних буџетских корисника треба да доприносе реализацији циља програма. Циљ програма увек треба да буде унапређење квалитета и квантитета јавних услуга које се пружају локалној заједници, а индикатори којима се мери остваривање циља програма укупан број пружених услуга, укупан број корисника, или покривеност насеља/становништва/домаћинства/корисника јавним услугама које се односе на изабрани програм.
- У трећем делу директни буџетски корисник приказује списак програмских активности и пројеката које су предложили индиректни буџетски корисници, водећи рачуна о утврђеним лимитима који су дефинисани овим Упутством. За исту програмску активност коју реализује више буџетских корисника (као што су установе културе...) треба збирно унети планирани износ који чини збир појединачних износа те програмске активности код индиректних буџетских корисника.
- Извори финансирања програма се такође приказују збирно на основу предлога индиректних буџетских корисника. У бланко обрасцима листа извора финансирања није доступна те је потребно да за адекватно попуњавање буџетски корисници примењују члан 8. Правилника о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем ("Сл. гласник РС", бр. 16/2016, 49/2016, 107/2016, 46/2017, 114/2017, 20/2018, 36/2018, 93/2018, 104/2018, 14/2019, 33/2019, 68/2019, 84/2019, 151/2020, 19/2021, 66/2021, 130/2021, 144/2022 и 26/2023).

8.2 Табела 2- Програмска активност

- Овај образац попуњавају сви индиректни буџетски корисници и службе у оквиру општинске управе које директно реализују програмске активности.
- Како би сви потребни елементи за овај образац били активирани потребно је у табели 1- Програм изабрати програм из падајуће листе коме припада програмска активност коју реализује буџетски корисник.
- У пољу "Сврха" треба навести које потребе становништва задовољава буџетски корисник кроз изабрану програмску активност (разлог постојања).
- У пољу "Основ" треба навести прописе који се односе на конкретну програмску активност и буџетског корисника.
- У пољу "Опис" треба укратко навести које јавне услуге пружа буџетски корисник у оквиру изабране програмске активности и ко су корисници тих јавних услуга, такође је потребно навести, за програмске активности у оквиру којих се планирају средства за функционисање буџетског корисника, за које намене се планирају средства у буџету општине (расходи за плате, сталне трошкове, трошкове путовања, текуће одржавање и сл.).
- У пољу "Одговорно лице за спровођење програмске активности" треба навести име и презиме руководиоца индиректног буџетског корисника односно руководиоца службе у оквиру општинске управе која директно реализује програмску активност.

- У пољу "Циљ" треба дефинисати циљеве који су у директној вези са циљем програма. Неопходно је да индиректни буџетски корисници, за исту програмску активност, заједно са директним буџетским корисником дефинишу циљ и индикаторе који ће се пратити код свих индиректних буџетских корисника.
- У трећем делу се уносе појединачни расходи буџетског корисника за трогодишњи период. Испод сваке групе конта (411000, 412000, 421000 итд) се налазе празни редови који се опцијом "Unhide" отварају за попуњавање расхода на шестоцифреном нивоу.

8.3-Пројекат

Овај образац попуњавају сви индиректни корисници и службе у оквиру општинске управе које директно реализују предложени пројекат. С обзиром да су пројекти у истој хијерархијској равни са програмским активностима потребно је направити јасну разлику између њих. Наиме, на програмске активности алоцирају расходи буџетских корисника који настају услед обављања послова и процедура које се спроводе континуирано сваке године током целе године, док на пројекте алоцирају расходи за послове који се раде у одређеном временском периоду у току године и то не сваке године. Други критеријум је важност неке инвестиције, манифестације или заједничке реализације пројеката са међународним организацијама или републичким нивоом власти за буџетског корисника које треба посебно исказати у буџету, како би се боље вршила реализација и мониторинг пројекта уз већу транспарентност. Појединачне пројекте релативно мале вредности у односу на укупан финансијски план буџетског корисника, не треба исказивати посебно већ збирно у оквиру програмске активности чији је опис сличан описима тих пројеката.

- Како би сви потребни елементи за овај образац били активирани потребно је у табели 1- Програм изабрати програм из падајуће листе коме припада пројекат који реализује буџетски корисник.
- У пољу "Шифра пројекта" поред шифре програма која се аутоматски учитава унети шифру пројекта према приоритетима (стандардни пројекти почињу бројем 4 док капитални почињу бројем 5, а сви имају 4 цифре; нпр: 4001,4002,5001,5002 итд.), а Одељење за финансије, привреду и пољопривреду ће накнадним шифрирањем пројеката утврдити коначну програмску класификацију за све пројекте у буџету.
- Попуњавање сврхе, основа, описа, циљева, индикатора и финансијског плана пројеката се врши на исти начин као што је описано у одељку 8.2.

8.4 - Захтев за додатна средства

Захтев за додатна средства подносе директни и индиректни буџетски корисници уколико одређени лимит није довољан за реализацију планираних програма и активности у 2024. години, за финансирање:

- редовних трошкова функционисања и недовршених пројеката из претходне године који се по процени буџетског корисника не могу измирити из предложеног обима буџетских средстава;
- нових пројеката по приоритетима чије финансирање се не може подмити из оквира предложеног обима буџетских средстава;
- набавку опреме за рад, софтвера и капиталних инвестиција вредности веће од 50.000€;
- програмских активности и пројеката чије се финансирање планира из других извора, као што су донације, односно трансфери.

Прво што треба урадити приликом попуњавања овог обрасца је одабрати из падајућег менија у другом реду обрасца (програмска активност или пројекат) захтев за додатна средства.

У писаном образложењу, поред правног основа за извршавање наведеног расхода, потребно је детаљно образложити разлог подношења захтева и дати аргументацију која би требало да да одговоре на следећа питања:

-Да ли постоји потреба;

-На који начин може да буде измирена;

-У чему је приоритет ове потребе у односу на друге.

8.5 - Преглед капиталних пројеката

С обзиром да је Министарство финансија донело Уредбу о управљању капиталним пројектима ("Службени гласник РС", бр. 51/19 и 139/22) потребно је да се са више пажње приступи планирању капиталних пројеката.

Капитални пројекти су пројекти изградње и капиталног одржавања зграда и грађевинских објеката инфраструктуре од интереса за локалну власт, укључујући услуге пројектног планирања које је саставни део пројекта, обезбеђивање земљишта за изградњу, као и пројекти који подразумевају улагања у опрему, машине и другу нефинансијску имовину, а у функцији су јавног интереса.

Директни корисници буџетских средстава пројекте рангирају по приоритетима на основу свеобухватне процене потреба, који ће се утврдити на основу следећих критеријума: релевантности пројекта за остваривање стратешких циљева из надлежности буџетских корисника, однос трошкова и користи пројекта (укључујући нето садашњу вредност, интерну стопу рентабилности, период повраћаја улагања, коефицијент трошкова и користи и др), потенцијалних ризика за реализацију пројекта, ефекат пројекта на друштвени, економски, регионални и еколошки одрживи развој, водећи рачуна да приоритет у финансирању имају већ започети пројекти.

У циљу унапређења планирања капиталних пројеката веома је значајна благовремена припрема пројеката која подразумева да пројекат пролази кроз фазе предлагања пројектне идеје, прединвестиционе фазе, фазе укључивања у буџет и инвестиционе фазе. За финансирање прединвестиционе фазе пројектног циклуса капиталних пројеката (израду претходне студије изводљивости, односно претходне студије оправданости са генералним пројектом, као и студије изводљивости, односно студије оправданости са идејним пројектом), директни корисници буџетских средстава планирају средства за израду инвестиционе документације за капиталне пројекте из своје надлежности у оквиру одређене програмске активности, односно у оквиру одређене позиције у финансијском плану у минималном износу 5% од укупно планираних средстава за капиталне издатке, у циљу припреме нових капиталних пројеката.

Уколико корисници који нису планирали средства за израду пројектно-техничке документације и за ангажовање стручног надзора, дужни су да наведу који субјект (институција, организација, јавно предузеће итд.) је обезбедио средства за те издатке и у ком износу или ће тај посао обављати у оквиру свог редовног пословања.

Предлоге финансијских планова (усклађене са овим Упутством) са попуњеним Табелама уз Извештај о учинку програма за првих шест месеци текуће године (полугодишњи извештај) доставите потписане и печатиране Одељењу за финансије, привреду и пољопривреду, преко Писарнице општинске управе општине Рума најкасније до 15.09.2023. године.

Ово Упутство и Прилоге са табелама можете преузети на званичној интернет страници општине Рума: www.ruma.rs.

Препоручује се свим буџетским корисницима, како би направили уштеду у папирологији, да приликом попуњавања прописаних образаца, редове са контима која остају празна уклоне опцијом "Hide".

Буџетски корисници дужни су да на својим интернет страницама објављују годишње финансијске извештаје и годишњи извештај о учинку програма, у складу са општим правилима о транспарентности.

Образложење предлога финансијског плана садржи, између осталог, програмске информације које чине описи програма, програмских активности и пројеката корисника буџетских средстава, циљеве који се желе постићи у средњорочном периоду, као и показатеље учинака за праћење постизања наведених циљева.

За све додатне информације можете се обратити на број телефона **022-431-015** - локал 112 (Татјана Ковачевић и Маријана Колонџија).



Шеф Одељења
Билјана Дамљановић